

Ennio Morricone

Ο ΟΣΚΑΡΙΚΟΣ ΣΥΝΘΕΤΗΣ

ΜΙΛΑΕΙ ΣΤΟΝ ΘΑΝΑΣΗ ΛΑΛΑ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ
Brad Pitt
ΨΗΦΙΖΕΙ ΟΜΠΑΜΑ ΔΑΚΥΤΟ

Judith Jamison
Η ΧΟΡΟΓΡΑΦΟΣ ΤΟΥ ALVIN AILEY

What the **FAQ** can I do with **5 EURO**
▼ Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗ ΣΕΛ. 30

FAQΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Ennio Morricone

Μιλάει στον Θανάση Λάλα

Πραγματικά λατρεύω αυτό τον συνθέτη. Ξαναβλέπω το γουέστερν «Ο καλός, ο κακός και ο άσχημος» για να ξανακαύσω τα χλευαστικά μουγκρητά και σφυρίγματα που σκαρφίστηκε. Στο μυαλό μου το παίξιμο και η σκηνοθετική μαεστρία του Κλιντ Ίστοουντ ταυτίζονται με τον απειλητικό ήχο μιας φουσαρμόνικας. Λυπάμαι που ο Σέρτζιο Λεόνε πέθανε νωρίς και δεν πρόλαβε να κάνει ταινία την πολιορκία του Λένινγκραντ με μουσική υπόκρουση Ένιο Μορικόνε. Με τα χρόνια, μάλιστα, έχω καταλάβει τις αιτίες αυτής της μανίας μου. Ο Μορικόνε επένδυσε με τη μουσική του 500 φιλμ και ποτέ δεν κατέφυγε σε ευκολίες και επαναλήψεις. Για να γράψει τις παραπαιστικά απλές και εξαιρετικά πρωτότυπες μελωδίες του, βασίστηκε στη σπαυδαία μόρφωσή του και αξιοποίησε κλασικούς συνθέτες όπως ο Μέντελσον, ο Στραβίνσκι και ο Μάλερ. Παρά το μονίμως βαρύ πρόγραμμά του, δεν σταμάτησε ποτέ να ενημερώνεται για τις μουσικές εξελίξεις, να δοκιμάζεται στην αβανγκάρντ, να περνάει μόνος τα έργα του στην παρτιτούρα και να δουλεύει χωρίς βοήθεια στην ενορχήστρωση. Τελικά μου δόθηκε η ευκαιρία να του μιλήσω και διαπίστωσα ότι πάνω απ' όλα ο Μορικόνε είναι ένας μάστορας που ποτέ δεν φοβήθηκε τη δουλειά και ποτέ δεν ντράπηκε για τη σοβαρότητά του. «Ο συνθέτης δεν εφευρίσκει τη μουσική. Τη στιγμή που ο συνθέτης γεννιέται ως δημιουργός, συναντάει τη μουσική, η οποία έχει ήδη περάσει από εξέλιξη αιώνων» μου είπε. «Το ταλέντο από μόνο του δεν είναι αρκετό. Πρέπει να καλλιεργείται με τη μελέτη και τις σπουδές» μου ξεκαθάρισε. Απολαύστε αυτό τον λακωνικό και αξιολάμπτο κύριο στις 2.101 λέξεις που ακολουθούν

Πού γεννηθήκατε κ. Μορικόνε και σε τι περιβάλλον μεγαλώσατε;

«Γεννήθηκα στη Ρώμη. Ο πατέρας μου ήταν μουσικός – καθηγητής μουσικής και πολύ καλός τρομπιτίστας. Αυτός με ώθησε στη μουσική, αλλά όχι και στη σύνθεση. Μεγάλωσα λοιπόν σε μουσικό περιβάλλον».

Πώς αποφασίσατε να γίνετε μουσικοσυνθέτης;

«Έφταιξε το πάθος για τη μουσική με συνεπήρε σιγά σιγά. Στην αρχή ήμουν απλώς εκτελεστής μετά την ηλικία των 12 χρόνων, αποφάσισα ότι θέλω να ασχοληθώ και με τη σύνθεση. Αυτό το επάγγελμα, αν μπορούμε να το πούμε έτσι, δεν μπορεί να το κάνει κάποιος αν δεν έχει μεγάλο πάθος και αγάπη για τη μουσική».

Τι είναι το ταλέντο; Γεννιέται ο άνθρωπος με αυτό;

«Ο άνθρωπος μπορεί να γεννηθεί με κάποιο ταλέντο. Αυτό το ταλέντο πρέπει όμως να καλλιεργηθεί και η καλλιέργεια ενός ταλέντου επιτυγχάνεται με τη μελέτη και τις σπουδές. Αν κάποιος έχει ταλέντο στη ζωγραφική, θα πρέπει να σπουδάσει σε κάποιο

σχολή καλών τεχνών. Αν ένας άλλος έχει ταλέντο στη μουσική, θα πρέπει να κάνει τις αντίστοιχες σπουδές μουσικής και σύνθεσης ώστε να αναπτύξει τις όποιες ικανότητές του. Το ταλέντο από μόνο του δεν είναι αρκετό».

Από τι κινδυνεύει το ταλέντο;

«Ο μεγαλύτερος κίνδυνος για έναν συνθέτη είναι να πάρει λάθος δρόμους να αποτύχει να ιεραρχήσει τα πράγματα, να μην καταφέρει να ενώσει σωστά τις διάφορες ψηφίδες του αντικειμένου του. Όποιος την παθαίνει έτσι, κάνει μια καριέρα αδιάφορη και ευθύγραμμη, ενώ θα μπορούσε, καλλιεργώντας προσεκτικά την έφεσή του στη μουσική, να κάνει μια καριέρα υψηλού επιπέδου».

Στην αρχή παίξατε για μια τζαζ μπάντα. Έπειτα δουλέψατε για λίγο στον ραδιοηλεκτρονικό οργανισμό RAI. Πώς φτάσατε να συνθέσετε για την ταινία «Για μια χούφτα δολάρια» το 1964; Τι ρόλο έπαιξε ο Σέρτζιο Λεόνε στην πορεία σας;

«Οι πρώτες σπουδές μου στη μουσική ήταν ελιόνω στην τρομπέτα. Αργότερα το ενδιαφέρον μου

στράφηκε και στη σύνθεση. Με το τέλος του γυμνασίου, ήμουν στο ίδιο μουσικό σύνολο με τον πατέρα μου – εγώ ήμουν η δεύτερη τρομπέτα. Παίξαμε μουσική για να διασκεδάσουμε τα αμερικανικά και καναδικά στρατεύματα σε ξενοδοχεία της Ρώμης. Στη στρατιωτική μου θητεία ήμουν μέλος της μπάντας του στρατού και παράλληλα μου δόθηκε η ευκαιρία να αντιγράψω τις παρτιτούρες πολλών κλασικών έργων. Εργάστηκα μετά ως ενορχηστρωτής και διδασκαστής μουσικών κομματιών για πολλές ραδιοφωνικές αλλά και τηλεοπτικές εκπομπές – κυρίως βαριετέ. Κατάφερα μάλιστα να προσληφθώ στη RAI ως μόνιμος μουσικός παραγωγός αλλά κατάφερα επίσης να απολυθώ την πρώτη κιόλας μέρα – βλέπετε, μου είπαν ότι η μουσική μου δεν θα παιζόταν από τα κρατικά ραδιόφωνα επειδή θα ήμουν δημόσιος υπάλληλος! Παράλληλα με όλα αυτά, δεν σταμάτησα ποτέ να ασχολούμαι με τη σύνθεση συμφωνικής μουσικής και σταδιακά οι ικανότητές μου αναγνωρίστηκαν από αρκετούς ανθρώπους. Έτσι ήρθαν και οι πρώτες προτάσεις για μουσική

ο Ένιο

Μορικόνε γεννήθηκε το 1928 στη Ρώμη. Στα 12 χρόνια του γράφτηκε στο τετραετές μάθημα αρμονίας της εθνικής μουσικής ακαδημίας Σάντα Σεσίλια και το ολοκλήρωσε σε δύο χρόνια. Το 1956 -ήδη παντρεμένος με τη Μαρία Τράβινα- άρχισε να εργάζεται ως ενορχηστρωτής στον ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό RAI και ως σοπ παραγωγός στη δικογραφική εταιρεία RCA. Το 1958 προσελήφθη ως μένιος υπάλληλος στη RAI και παρατήθηκε μέσα σε μία μέρα. Το 1964 ξαναβρέ σε επαφή με έναν πλούσιο συμμαθητή του, τον σκηνοθέτη Σέρτζιο Λεόνε, έγραψε το πασίγνωστο μουσικό θέμα για το γουέστερν «Για μια χούφτα δολάρια» και η συνεργασία τους συνεχίστηκε σε όλες τις ταινίες που γύρισε ο Λεόνε μέχρι τον θάνατό του. Το 1964 ο Μορικόνε άρχισε επίσης να συνθέτει μουσική για πολιτικές ταινίες μικρού προϋπολογισμού και για μία δεκαετία έντοσε με ψυχδελικές συνθέσεις τα -μετέπειτα cult- θρίλερ του Μάριο Μπάβα και του Ντόριο Αρζέντο. Στη συνέχεια εργάστηκε σε χολγουντιανές ταινίες και δημιούργησε αξιόχαιτες μελωδίες που τον κατέταξαν στους κορυφαίους συνθέτες κινηματογραφικής μουσικής όλων των εποχών. Συνολικά έγραψε μουσική για περισσότερα από 500 φιλμ, προτάθηκε για 5 Όσκαρ πρωτότυπης μουσικής επένδυσης -για τις ταινίες «Μέρες ευτυχίας» (1978), «Η αποστολή» (1986), «Οι αδιάφοροι» (1987), «Μπάγκα» (1991), «Μαλένο» (2000)- και τελικά τράβηξε με Όσκαρ για την προσφορά του στην κινηματογραφική τέχνη (2007). Πέρα απ' αυτό, ο Μορικόνε δεν σταμάτησε ποτέ να συνθέτει πρωτοπορική συμφωνική μουσική στο ύψος του Τζον Κέτζ, αλλά λίγα από αυτά τα έργα του έχουν γίνει γνωστά και ελάχιστα έχουν ηχογραφηθεί.

LESANDRI © ALBERTO GOTTSCHEW/AGF/ISTOCK

ταινιών. Εδώ θα πρέπει να πω ότι από νωρίς έγραφα και ενορχήστρωσα μουσική για κινηματογραφικές ταινίες και ότι η δουλειά μου πιστώθηκε πολλές φορές σε άλλους γνωστούς συνθέτες... Όσο για τη συνεργασία μου με τον Σέρτζιο Λεόνε, ήταν από την αρχή εξαιρετική. Ήταν ένας σκηνοθέτης που θεωρούσε τη μουσική ένα εξαιρετικά σημαντικό στοιχείο για μια ταινία».

Το 1968 γράψατε μουσική για 16 ταινίες, το 1969 για 23, το 1971 για 22! Πώς προλαβαίνατε; Είστε άνθρωπος του προγράμματος;

«Τότε ήμουν νεότερος, αλλά όχι πολύ διαφορετικός από τώρα. Πάντα ήμουν τύπος σπιτόγατου και οικογενειάρχη. Ποτέ δεν αισθάνθηκα τυχοδιώκτης που ψάχνει με μανία τις προκλήσεις της ζωής. Σε γενικές γραμμές, δεν νομίζω πως νεότερος έκανα κάτι διαφορετικό απ' ό,τι κάνω τώρα. Σηκώνομαι πολύ πρωί – συχνά στις πέντε το πρωί. Αρχίζω να δουλεύω κατά τις οκτώ και σταματάω το μεσημέρι. Σε περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης, δουλεύω και το απόγευμα. Κατόπιν προσπαθώ να κατανοώ τις εξελίξεις στην τέχνη μου και να τις εσωτερικεύω. Όσο για την έκδοσή μου, την πετυχαίνω με πράγματι απλά: με τη ζωή στο σπίτι, με φιλικές συναντήσεις. Συχνά βρίσκω πολύ χρόνο να να ξεπλύνω και να μη σκέφτομαι τίποτα».

Έχετε επενδύσει μουσικά όλα τα είδη ταινιών – από γουέστερν μέχρι θρίλερ. Σας είναι εύκολη η αλλαγή και η προσαρμογή;

«Αυτή η μεταπήδηση μου φαινόταν από νωρίς απολύτως φυσιολογική. Ήμουν σαν συγγραφέας που έβγαζε τις κατάλληλες λέξεις για να διατυπώσει ό,τι είχε στο μυαλό του. Περιέργω και ανυπόφορο θα ήταν ανέγγραφο μουσική μόνο για ένα είδος ταινιών. Τέτοιου είδους μονοτονία θα μου προκαλούσε θάναση πλήρη. Όταν όμως σου αναθέτουν διαφορετικά κινηματογραφικά είδη, δεν σου μένει περιθώριο για βολή και εφαρμοσισμό. Περνάς από τον έναν ρυθμό στον άλλο. Αντιμετωπίζεις διαφορετικές απαιτήσεις. Μπαίνεις σε μονοπάτια που δεν έχεις εξερευνηθεί ακόμα. Ερχόσαι σε επαφή με διαφορετικές πλευρές του εαυτού σου. Φυσικά, όλα αυτά οδηγούν σε μια καριέρα χωρίς ημερομηνία λήξης».

Τα σπουδαία πράγματα στη ζωή και στην τέχνη είναι αποτέλεσμα μιας φλογερής ψυχής ή ενός δυνατού μυαλού;

«Εγώ θα μιλούσα για έναν συνδυασμό. Είναι αδύνατον να διαχωρίσεις τη μία πλευρά από την άλλη. Αν κάποιος λειτουργεί μόνο με την ψυχή, δημιουργεί ελεύθερα αλλά χωρίς μια επίσημη μορφή για να τον καθοδηγήσει και να τον παυσαρχει. Αντίθετα, αν χρησιμοποιεί πολύ το μυαλό, καταλήγει σε δημιουργήματα πολύ εγκυφωτικά και δύσκολα στην επικοινωνία. Από την άλλη, αν αυτές οι δύο αντιφρονικές τάσεις παρουσιάζονται στο έργο σου αποσπασμένες και ασύνδετες, το αποτέλεσμα είναι αισθητικό. Τελικά, μόνο αν συνδυαστεί ισόρροπα μια φλογερή ψυχή – όπως την αποκαλείτε – με ένα δυνατό μυαλό, γεννιέται μια μουσική που μπορεί να σταθεί στα πόδια της. Μόνο τότε γεννιέται μια μου-

σική άρτια σε φόρμα και περιεχόμενο, η οποία μπορεί και να επικοινωνεί με τον κόσμο».

Έχετε δουλέψει με ιερά τέρατα της σκηνοθεσίας – Παζολίνι, Μπερτολούτσι, Πολάνσκι, Μπράιαν ντε Πάλμα, Πέδρο Αλμοδόβαρ. Πώς ενώνει κάποιος τις δημιουργικές δυνάμεις του με τέτοιους ανθρώπους; Είναι δύσκολο;

«Καταρχάς, στο σύνολό τους οι εμπειρίες μου από τον χώρο του σινεμά ήταν δύσκολες. Κυρίως διότι το να συνθέτεις μουσική για τον κινηματογράφο δεν είναι εύκολη διαδικασία. Την κινηματογραφική μουσική μπορείς να την κατευθύνεις πολύ καλά όταν πρόκειται να την εφαρμόσεις σε συγκεκριμένες εικόνες. Πολλές φορές, όμως, στην ίδια ταινία πρέπει να ενταχθούν πολλές διαφορετικές μουσικές – για παράδειγμα, μοτίβα πολλών διαφορετικών συνθετών ή πολλές διαφορετικές εκδόχές ενός μουσικού θέματος. Τότε το να βρεις τη σωστή εκδοχή και να ακολουθήσεις τη σωστή κατεύθυνση είναι κάτι πολύ δύσκολο: είναι μια διαδικασία που απαιτεί συνεργασία και σεβασμό μεταξύ σκηνοθέτη και συνθέτη. Πρέπει, ειδικότερα, ο σκηνοθέτης να αφηθεί ελεύθερος ώστε να τον οδηγήσει μουσικά ο συνθέτης».

Εσείς τι ταινίες προτιμάτε να αναλαμβάνετε;

«Έχω δουλέψει σε ευρωπαϊκές και αμερικανικές ταινίες, σε φτηνά και ακριβά φιλμ. Δεν προτιμώ κανένα είδος κινηματογράφου. Εγώ γράφω τη μουσική. Καθήκον μου είναι να εναρμονίζω την εικόνα με τη μουσική υπόκρουση και –όποτε μπορώ ή μου δίνεται η ευκαιρία – να δίνω επιπλέον διαισθήσεις στην ιστορία. Κύρια έγνοιά μου είναι να προσέξω λίγη ακόμη αξία σε κάθε ταινία που μου αναθέτουν».

Στη νεότερη φουρνιά αναγνωρίζετε κινηματογραφικούς δημιουργούς;

«Αυτό εννοείται. Κάθε γενιά βγάζει τους καλλιτέχνες της. Είναι τεράστιο λάθος η προσκόλληση στο παρελθόν. Είναι όμως και γιγάντια παρατήρηση η άκριτη υιοθέτηση οποιασδήποτε καινοτομίας. Σε κάθε εποχή ισχύουν τα ίδια προκλήματα: όσοι τιμούν την τέχνη τους. Από την άλλη, πάντα οι νέοι έχουν ένα σημαντικό πλεονέκτημα: έχουν στη διάθεσή τους την πιο σύγχρονη καλλιτεχνική κληρονομιά σε σχέση με τους προγενέστερους».

Τι είναι για εσάς καλός καλλιτέχνης; Τι κάνει μύθο έναν καλό καλλιτέχνη;

«Νομίζω ότι το παιχνίδι παίζεται κυρίως από τον κόσμο. Ο ίδιος ο καλλιτέχνης δεν μπορεί να βάλει στόχο να γίνει μύθος. Τον σημαντικό ρόλο εδώ τον παίζει το κοινό. Εξαρτάται πώς ο κόσμος αντιλαμβάνεται και εμπνέει το έργο ενός καλλιτέχνη. Πώς το αξιολογεί και πόσο εμπνέεται από αυτό».

Υπάρχει ταλαντούχο κοινό;

«Υπάρχει κοινό που έχει τη δυνατότητα να ακούει καλύτερα τη μουσική. Αυτή η δυνατότητα έχει να κάνει όχι μόνο με τη μουσική παιδεία, αλλά με τη γενικότερη καλλιέργεια και με τον τρόπο σκέψης. Η φιλοσοφία, η λογοτεχνία, κάθε είδους παιδεία, σε συνδυασμό με τη μουσική καλλιέργεια, βοηθούν».

«Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΣΥΝΘΕΤΗ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΠΑΡΕΙ ΛΑΘΟΣ ΔΡΟΜΟΥΣ: ΝΑ ΑΠΟΤΥΧΕΙ ΝΑ ΙΕΡΑΡΧΗΣΕΙ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ, ΝΑ ΜΗΝ ΚΑΤΑΦΕΡΕΙ ΝΑ ΕΝΩΣΕΙ ΣΩΣΤΑ ΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΨΗΦΙΔΕΣ ΤΟΥ. ΟΠΟΙΟΣ ΤΗΝ ΠΑΘΑΙΝΕΙ ΕΤΣΙ, ΚΑΝΕΙ ΜΙΑ ΚΑΡΙΕΡΑ ΑΔΙΑΦΟΡΗ ΚΑΙ ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΗ»

κάποιον να αντιληφθεί τη μουσική καλύτερα. Από μόνη της η μουσική έχει πάντως ένα σοβαρό πλεονέκτημα ως μορφή τέχνης: είναι μια διεθνής γλώσσα που μπορεί να γίνει αντιληπτή απ' όλους τους ανθρώπους».

Τι είναι πιο σημαντικό στη ζωή, οι επιλογές που κάνει κάποιος ή οι επιρροές που έχει;

«Για τη μουσική και τα δύο είναι εξίσου σημαντικά. Ο συνθέτης δεν εφευρέσει τη μουσική. Τη στιγμή που ο συνθέτης γεννιέται ως δημιουργός συναντάει τη μουσική, η οποία έχει ήδη περάσει από εξέλιξη αιώνων. Συναντιέται λοιπόν με τη μουσική μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή και χρησιμοποιεί ό,τι βρίσκει ως αφετηρία. Από εκεί και πέρα αρχίζουν οι δικές του επιλογές».

Τι είναι η έμπνευση; Μας επισκέπτεται ή προετοιμαζόμαστε γ' αυτή;

«Η έμπνευση ως έννοια είναι πολύ ρομαντική. Κατά τη γνώμη μου, έμπνευση δεν υπάρχει. Υπάρχει η έρευνα για μια ιδέα, για μια σκέψη. Κι ύστερα έρχεται η επεξεργασία των ευρημάτων της έρευνας. Για όλα αυτά απαιτείται ωστόσο καθαρό μυαλό, απουσία δογματισμού».

Ποιο είναι το κόστος της επιτυχίας και ποιο το κέρδος της αποτυχίας;

«Το κόστος της επιτυχίας είναι πάντα η πολλή δουλειά, η κόπωση, ο ιδρώτας, η προσοχή και η ανησυχία για το πώς θα γίνει καλύτερος. Παρόσο, δεν είναι σίγουρο ότι τα προηγούμενα οδηγούν στην οριστική αναγνώριση – ακόμη κι αν τα έχει κατά νου ένας άνθρωπος με μεγάλο ταλέντο και τεράστια εργατικότητα. Πολλοί μεγάλοι συνθέτες έγιναν γνωστοί για το έργο τους μετά τον θάνατό τους – σκεφτείτε τον Φέλιξ Μέντελσον (1809-1847). Η επιτυχία είναι αποτέλεσμα όλων αυτών των αγώνων, του ταλέντου βέβαια, αλλά και γερών δόσεων τύχης. Από την άλλη, αλλά κι όμως, αποτυχία μαθαίνει κανείς σε ποια σφάλματα και σε ποιες παγίδες δεν πρέπει να ξαναπέσει. Είναι αδύνατον κάποιος να μην αποτύχει ποτέ, να μην κάνει ποτέ λάθος. Οποιος δουλεύει και παραιοτίζεται είναι φυσικό να κάνει και λάθη. Προτού εδραιωθεί μια παιγνική ιδέα ή ένα μουσικό έργο, προτού παγωθεί στο μυαλό ενός καλλιτέχνη η ιδέα για έναν πίνακα ζωγραφικής ή μια γλυπτική σύνθεση, περνάει καιρός. Σ' αυτό το διάστημα δημιουργικές επεξεργασίες θα γίνουν και λάθη. Κάποιες φορές χρειάζεται μάλιστα και η απόφαση του κοινού για να συνειδητοποιήσει κάποιος τα σφάλματά του. Ενας έμπειρος καλλιτέχνης μπορεί όμως να τα ξεπερνάει κυρίως με τη βοήθεια της αυτοκριτικής».

Ποιο είναι το πιο ενδιαφέρον θέμα που έχετε δει στη ζωή σας; Κάτι που αν παθαινατε αμνησία, δεν θα θέλατε ποτέ να ξεχάσετε;

«Αυτό που δεν θα ήθελα να ξεχάσω ποτέ είναι κάτι που έχω ακούσει, όχι κάτι που έχω δει. Εχω πάψει στο μυαλό μου ένα έργο του Ήνρι Στραβίνσκι (1882-1971), το οποίο θεωρώ μοναδικό. Μάλιστα θα συμφωνήσουν πολλοί μουσικοί μαζί μου. Μόλις για τη "Συμφωνία των ψαλμών"».

□ Ένα Μορικόνο θα διευθύνει την ορχήστρα Συμφωνίας Ρώμης στο Ωδείο Ηρώδου Αττικού (28 και 29/09). Στη συνουσία θα ακουστεί για πρώτη φορά παγκοσμίως το καινούργιο συμφωνικό έργο του συνθέτη «Ο Σείκιλος και άλλα σπαράγματα», αλλά θα ερμηνευτούν και παλιότερα μπιτάβα από τη μακρά θεαία του Μορικόνο στην κινηματογραφική μουσική. Τηλ. πληροφοριών 210 3241.807]

Έχετε ντύσει με τη μουσική σας κάποιες από τις σπουδαιότερες κινηματογραφικές ταινίες. Τι σας ώθησε να ασχοληθείτε με την εβδομη τέχνη και τι σας κράτησε τόσα χρόνια σ' αυτή;

«Ασχολήθηκα γιατί μου ζητήθηκε. Είναι αλλό. Μου ζητήθηκε να κάνω μουσική για ταινίες και εγώ την έκανα. Ήμουν καλός σ' αυτό και τα πράγματα μπήκαν σε έναν δρόμο. Στη συνέχεια δεν δυσανασχέτησα ποτέ με τον εφαρμοσμένο χαρακτήρα της δουλειάς μου. Από νωρίς προσπάθησα να δώσω αυτονομία στην κινηματογραφική μουσική και γρήγορα ένιωσα ευνώμων για την αγάπη που μου έδειχναν άνθρωποι από όλα τα μέρη του κόσμου».

Τι αντέχει στον χρόνο; Γιατί ο Μότσαρτ είναι διαχρονικός;

«Αυτό είναι κάτι που δεν μπορούμε να εξακριβώσουμε στο παρόν. Η αξία κάθε καλλιτέχνη καθορίζεται με το πέρασμα του χρόνου. Για τα πράγματα που γίνονται σήμερα είναι δύσκολο να πεις τι είναι αυτό που θα αντέξει στον χρόνο. Την περίοδο που έζησε ο Μότσαρτ έγινε αποδεκτός από το κοινό. Με το πέρασμα του χρόνου πιστοποιήθηκαν το ταλέντο και η ιδιοφυΐα του και κατοχυρώθηκε η σπουδαιότητα του έργου του».

Προταθήκατε 5 φορές για Όσκαρ και πήρατε το αγαλματίδιο το 2007. Τι σημαίνει για εσάς η διάκριση από την Ακαδημία Κινηματογράφου;

«Μου έδωσαν Όσκαρ για τη συνολική προσφορά μου στην κινηματογραφική τέχνη. Το βραβείο αυτό αποτελεί για μένα την κορωνίδα μιας ολόκληρης καριέρας. Δεν ξέρω πόσα βραβεία έχω πάρει, δεν τα έχω μετρήσει, αλλά το Όσκαρ ήταν το μόνο που μου έλειπε και το θεωρώ σημαντικότερο όλων. Δεν θα με πειράζε ακόμη κι αν ήταν το τελευταίο μου βραβείο».

Γιατί πρέπει να υπάρχει ένα τέλος;

«Το τέλος υπάρχει, τουλάχιστον για τον άνθρωπο, διότι η σωματική φθορά του αρχίζει από την ηλικία των 3 ετών. Ήδη από αυτή την ηλικία ο άνθρωπος αρχίζει σιγά σιγά να γερνάει. Αν κάποιος μάλιστα έχει και κακές συνήθειες, εξαρτήσεις όπως το κάπνισμα και το ποτό, η φθορά προκύπτει πρόωρα και το τέλος επέρχεται γρηγορότερα. Όλα αυτά είναι όμως φυσιολογικά. Ακόμη και οι τελειότερες μηχανές έχουν ημερομηνία λήξης».

Μπορείτε να μας πείτε δυο λόγια για το καινούργιο έργο σας που θα παρουσιάσετε στην Αθήνα;

«Λέγεται "Sicilo e altri frammenti" ("Ο Σείκιλος και άλλα σπαράγματα"). Είναι –όπως μου αρέσει να λέω– το ελληνικό έργο μου. Ξέρετε, στις Τράλλεις της Μικράς Ασίας, στην επαύμβια στήλη του Σείκιλου, υπάρχει μία από τις ελάχιστες καταγραφές αρχαίας ελληνικής μουσικής. Πήρα αυτές τις λίγες μουσικές φράσεις, τις επεξεργάστηκα και έφτιαξα το έργο που θα ακούσετε στην Αθήνα. Νομίζω ότι εκφράζει πλήρως τις αισθητικές και φιλοσοφικές θέσεις μου για τη μουσική».

Σας ευχαριστώ πολύ.

«Εγώ σας ευχαριστώ».